

फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कानून

फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐन २०६८

- **प्रस्तावना:**

स्रोतमा न्यूनीकरण,
पुनःप्रयोग,
प्रशोधन,
विसर्जन,
प्रतिकूल प्रभावलाई कम गर्ने,
स्वच्छ र स्वस्थ वातावरण कायम

- **परिभाषा:**

औद्योगिक फोहोर मैला,
कन्टेनर, ढुवानी, न्यूनीकरण,
निस्कासन,
प्रदुषण, फोहोरबाट निस्कने ठोस,
तरल, ग्याँस, प्रभावित क्षेत्रमा क्षी, भङ्क, गर्नु पर्दछ
प्रशोधन, प्रशोधन स्थल,
फोहोर मैला,
बन्द प्रश्चात-व्यवस्थापन,
स्वास्थ्य संस्था जन्य फोहोरमैला

- फोहोरमैला प्रबन्ध गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय निकायको हुनेछ ।
- फोहोरमैला न्ययीकरण गर्नु वा घटाउनु प्रत्येक व्यक्ति, संस्था वा निकायको कर्तव्य हुनेछ ।
- फोहोरमैलाको पृथकीकरण प्रत्येकले गर्नु पर्ने छ ।
- जैविक, अजैविक, छुटाई संकलन केन्द्रमा पुऱ्याउनु पर्नेछ ।
- स्थानीय निकायले फोहोर संकलकलाई उपकरण उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- फोहोरमैलाको निस्कासन समय- स्थान समेत स्थानीय निकायले निर्धारण गर्नु पर्नु पर्ने छ
- स्थानिय निकायले संकलन केन्द्र तोक्दा वातावरणको हिसाबले उपयुक्त हुनु पर्छ साथै घर, पसल नजिक हुनु हुदैन ।
- ढुवानी गर्दा स्थानीय निकाय, संस्था वा ढुवानी गर्ने निकायले ढुवानी गर्दा वातावरणको प्रभावलाई समेत विचार गर्नु पर्छ ।

- स्थानिय निकायले फोहोर मैलाको न्यूनीकरणको लागी पुनः प्रयोग तथा पुनः चक्रिय प्रयोग कार्यलाई सफल बनाउन स्थानियकाले छुट्टै आफ्नो निर्देशिका बनाउन सक्नेछ । साथै फोहोर घटाउनको आफ्नो क्षेत्र भित्र रहेको उद्योगसँग समन्वय गर्न सक्नेछ ।
- वातावरण प्रतिकूल असर नपर्ने गरी स्थानान्तरण केन्द्र तोक्ने ।
- स्थानिय निकायले वातावरणीय सम्वेदनशील क्षेत्र घोषणा गर्न सक्नेछ ।
- स्थानीय निकायको अनुमति नलिइ फोहोर व्यवस्थापन कार्य कसैले पनि गर्न पाइने छैन ।
- फोहोर मैलाको व्यवस्थापन गर्नेले अनुमतिको लागि निवेदन दर्ता गर्नु पर्ने छ साथै लाग्ने दस्तुर लिई स्थानिय निकायले अनुमति दिन सक्छ
- तलको विवरण पेश गर्नु पर्छ
- (क) योजना (ख) प्राविधिको विवरण
(स्वदेशी, विदेशी संस्था)
- निजी क्षेत्रबाट फोहोरमैला व्यवस्थापनको काम गराउन सकिनेछ ।
- प्रतिस्पर्धा गराई फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागी जिम्मा दिने सकिनेछ ।
- स्थानीय वासिन्दा र प्रभावित क्षेत्रको मानिसलाई व्यवस्थापन समितिमा सहभागी गराउनु पर्ने छ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन प्राविधिक सहयोग केन्द्र रहने छ
- केन्द्रको काम, कतव्य र अधिकार
- कार्यकारी निर्देशक- योग्यता: स्नातकोत्तर, फो. व्य. मा १० वर्षको अनुभव
- कसुर तथा सजाय, ३९ (क) ५,००० सम्म, (ख) ५-१०,००० सम्म , प्रत्येक पटक १५,००० - सफाई खर्च
- ५००-५००० सम्म, १५०००-५०,०००, जि.प्र.का.ले ५ देखि १०, १५-३ महिना कैद (सि.डि.ओ) स्रोतमा पृथकीकरण नगरेमा ५०० जरिवाना
- स्थानिय निकायलाई बुझाउनु पर्ने फोहार संकलज गरे वापतको रकम नबुझाएमा स्थानिय निकायबाट प्राप्त गर्ने कुनै पनि सेवा सुविधा, विद्युत, टेलिफोन, जग्गा बिक्री, र अन्य कुनै पनि सिफारिस रोक्का गरी लिखत जानकारी सब्बधित निकायलाई दिनु पर्नेछ ।
- सजाय ३८,६, ७, ८, ९, १० नेपाल सरकार वादी हो ।
- स्थानिय निकायले गरेको निर्णय उपरमा पुनरावेदनको व्यवस्था
- स्थानीय विकास मन्त्रालय अभिभावको रुपमा मात्र रहेको छ ।
- राम्रो काम गर्ने कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थालाई पुरस्कार दिन सकिने छः
- त्यस्तो व्यक्ति वा संस्थालाई प्राविधिक केन्द्रले पुरस्कार दिन सक्ने छ ।